

Alusta alkaen 15. Savonlinnan Tuomiokirkko 31.1.2008

1 Moos 11:10-12:9

Uusi alku, Abramista alkava pelastushistoria

Ihmiskunnan yleinen jumalasuhte, joka perustuu siihen, että jokainen ihminen on Jumalan luoma, on rikkoontunut. Raamatun alkukertomukset päättyvät synkeästi, Baabelin torniin.

Pelastuksen on tultava muualta kuin yleisestä luotuisuudesta.

Jumala päätti omalla suvereenilla päätöksellään, että se pelastus lähtisi kehittymään siitä, että hän valitsi yhden ainoan ihmisen, aramilaisen Abram (eli Aabrahamin), ja alkoi vaikuttaa hänen ja hänen sukunsa elämässä.

Abramin esi-isien luettelo

Siksi Raamatussa seuraa lista Abram (eli Aabrahamin) esi-isistä, Seemin jälkeläisistä.

Tämä on luettelo Seemin jälkeläisistä. Seem oli satavuotias, kun hänelle syntyi Arpaksad. Tämä tapahtui kaksi vuotta vedenpaisumuksen jälkeen. Arpaksadin syntymän jälkeen Seem eli vielä 500 vuotta, ja hänelle syntyi lisää poikia ja tyttäriä. Kun Arpaksad oli elänyt 35 vuotta, hänelle syntyi Selah. Selahin syntymän jälkeen Arpaksad eli vielä 403 vuotta, ja hänelle syntyi lisää poikia ja tyttäriä. Kun Selah oli elänyt 30 vuotta, hänelle syntyi Eber. Eberin syntymän jälkeen Selah eli vielä 403 vuotta, ja hänelle syntyi lisää poikia ja tyttäriä. Kun Eber oli elänyt 34 vuotta, hänelle syntyi Peleg. Pelegin syntymän jälkeen Eber eli vielä 430 vuotta, ja hänelle syntyi lisää poikia ja tyttäriä. Kun Peleg oli elänyt 30 vuotta, hänelle syntyi Reu. Reun syntymän jälkeen Peleg eli vielä 209 vuotta, ja hänelle syntyi lisää poikia ja tyttäriä. Kun Reu oli elänyt 32 vuotta, hänelle syntyi Serug. Serugin syntymän jälkeen Reu eli vielä 207 vuotta, ja hänelle syntyi lisää poikia ja tyttäriä. Kun Serug oli elänyt 30 vuotta, hänelle syntyi Nahor. Nahorin syntymän jälkeen Serug eli vielä 200 vuotta, ja hänelle syntyi lisää poikia ja tyttäriä. Kun Nahor oli elänyt 29 vuotta, hänelle syntyi Terah. Terahin syntymän jälkeen Nahor eli vielä 119 vuotta, ja hänelle syntyi lisää poikia ja tyttäriä. Kun Terah oli elänyt 70 vuotta, hänelle syntyivät Abram, Nahor ja Haran. (1 Moos 11:10-26)

En käy käsittelemään näitä nimiä sen tarkemmin. Totean vain, että nuo nimet kuvaavat luultavasti ns. aramealaisen kansainvaelluksen kansanheimoja, jotka liikehtivät n. 1500 v. eKr. Lähi-idässä. Eräs lauma autiomaan paimentolaisia valtasi silloin itselleen asuma-alueita Syyrian hedelmällisiltä tasangoilta ja kaupungeista. Tässä kansainvaelluksessa myös israelilaisten esi-isät olivat mukana.

Tutkimus on saanut selville, että tässä listassa olevista nimistä ainakin Serug (j. 22), Nahor (j. 26), Terah (j. 26), Peleg (j. 18) ja Haran (j. 26) ovat muinaisten kaupunkien nimiä, jotka aramealaiset valtasivat kansainvaelluksessa itselleen.

Jakeessa 27 päästään Abram (eli Aabrahamin) isään Terahiin.

Tämä on luettelo Terahin jälkeläisistä. Terahille syntyivät Abram, Nahor ja Haran, ja Haranille syntyi Loot. Haran kuoli ennen isäänsä Terahia synnyinmaassaan Kaldean Urissa. Abram ja Nahor ottivat itselleen vaimot. Abram vaimon nimi oli Sarai, ja Nahorin vaimo oli Milka, Haranin tytär. Haran oli Milkan ja Jiskan isä. Sarai oli hedelmätön, hän ei saanut lasta.

Terah otti mukaansa poikansa Abram, poikansa Haranin pojan Lootin sekä Abram vaimon Sarain ja lähti kulkemaan heidän kanssaan Kaldean Urin Kanaaninmaan suuntaan. Tultuaan Harraniin he jäivät sinne asumaan. Terah eli kaikkiaan 205 vuotta ja kuoli Harranissa. (1 Moos 11:24-30)

Aramealainen Terah asui ensin Kaldeassa, eli Kaksoisvirtainmaassa, Ur-nimisessä kaupungissa Eufraat-joen alajuoksulla. Sieltä hän lähti vaeltamaan poikiensa Abram ja Nahorin ja pojanpoikansa Lootin, sekä Abram vaimon Saarain kanssa. He vaelsivat 800 km luoteeseen ja jäivät asumaan Harranin kaupunkiin, nykyiseen luoteis-Irakiin. Abram asui siellä vaimonsa Saarain kanssa isänsä Terahin suurperheessä.

Abram ei ollut itsessään ansiokas

Millainen mies oli tuo Terahin poika Abram, jonka kautta Jumala päätti aloittaa itsensä ilmoittamisen syntiin langenneelle ihmiskunnalle?

Meille tulee tietenkin ensinnä mieleen, että Abram oli pyhä mies, kaikin tavoin Jumalaa totteleva ja siksi hän kelpasi tulla Jumalan valitsemaksi.

Mutta ei se niin ole. Abram oli kaikesta päätellen epäjumalanpalvelija, niinkuin isänsä Terah.

"Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: 'Kauan sitten teidän esi-isänne asuivat Eufraat-virran toisella puolella, ja he palvelivat vieraita jumalia. Yksi esi-isistänne oli Terah, Abrahamin ja Naahorin isä. Minä toin Aabrahamin virran toiselta puolelta ja annoin hänen kulkea eri puolilla Kanaaninmaata.'" (Joos 24:2-3)

Elävän jumalasuhteen kannalta Abram oli kuin kuollut. Harranin kaupunki oli tunnettu kuun jumalattaren palvontapaikka. Siellä kai Abramkin palvoi kuuta temppelin prostituutio-papittarien kanssa niinkuin muutkin aramealaiset, eikä hän tiennyt tai välittänyt Herrasta Jumalasta yhtikäs mitään. Hän kuului ihan kokonaan ja korviaan myöten siihen ihmiskuntaan, joka oli synnin takia erossa Jumalasta.

Mutta tähän epäjumalanpalvelijaan Herra otti yhteyttä ja valitsi hänet:

Herra sanoi Abramille: "Lähde maastasi, asuinsijoiltasi ja isäsi kodista siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan. Minä teen sinusta suuren kansan ja siunaan sinua, ja sinun nimesi on oleva suuri ja siinä on oleva siunaus. Minä siunaan niitä, jotka siunaavat sinua, ja kiroan ne, jotka sinua kiroavat, ja sinun saamasi siunaus tulee siunaukseksi kaikille maailman kansoille." (1 Moos 12:1-3)

Tekstissä ei sanota mitään syytä sille, miksi juuri Abram valittiin. Koska mitään syytä ei ole. Syntinen Abram ei ollut vaikuttanut millään tavalla siihen, että Herran valitsi hänet. Abram

on kuin itsessään mihinkään kykenemätön savimöntti, jonka Jumala valitsee ja jota hän alkaa muovailta armollaan. Abram ei voi itse vaikuttaa Jumalan pelastavaan työhön millään muulla tavalla, kuin ehkä vastustelemalla.

Tämä ilmenee eräs uskonelämän yleissääntö: *Ihminen omine kykyineen on jumalasuhteen kannalta aina pelkkä ei-mitään*. Ei meillä nimittäin itsestämme ole muuta kuin syntiä ja syyllisyyttä Jumalan edessä.

Kaiken vaikuttaa Jumala sanallaan. Sanallaan hän tuomitsee meidät ja saa meidät havahtumaan ja huomaamaan, kuinka pielessä elämä on, kun elämme ilman häntä. Sanallaan hän myös lupaa meille anteeksiannon. Sanallaan hän vaikuttaa myös sen, että me uskomme tuohon lupaukseen. Ja silloin me elämme uskon kautta yhteydessä häneen.

Abram on ensimmäinen esimerkki tästä Jumalan armosta. Hänessä ilmeni sama asia, mistä luimme jo Raamatun alusta: Jumala on Luoja, joka luo maailman tyhjästä, eli ei-mistäään. Samoin kävi Abramille: hän oli jumalasuhteen kannalta pelkkä ei-mikään. Ei tämä syntinen epäjumalanpalvelija voinut vaikuttaa millään positiivisella tavalla siihen, että Jumala valitsi hänet ja antoi hänelle tuon käskyn ja nuo lupaukset: Lähde maastasi. Minä siunaan sinua. Sinun saamasi siunaus on oleva siunaukseksi kaikille kansoille.

Abramin esimerkin avulla Jumala tahtoo opettaa meille ainakin kolme asiaa: 1.) että hän on nimenomaan syntisten Vapahtaja. 2.) että hänen hyvyytensä syntisiä kohtaan on valtavan suuri, 3.) että kukaan ei voi ylpeillä hänen edessään. Vai olisiko Abram voinut sanoa: Minä olen kyllä ansainnut sen, että Jumala kutsui minut kansansa patriarkaksi eli esi-isäksi?

Siunaus kaikille kansoille

Mikä oli tämän Abrahamin kutsumisen merkitys? –

"Sinun saamasi siunaus tulee siunaukseksi kaikille maailman kansoille".

VT:n ensimmäinen jakso, ihmiskunnan uskonnollinen esihistoria, päättyy Baabelin-tornikertomukseen hyvin murheellisesti, kuin vailla toivoa. Herra on vihastunut syntisiin ihmisiin ja hajottanut heidät ympäri maailmaa toisilleen vihamielisiksi kansoiksi. Jumalan kärsivällinen armo näyttää menneen hukkaan. Baabelin torni-jupakan jälkeen hänkin näyttää olevan kyllästynyt ihmiskuntaan.

Mutta tästä Abramien historiasta käy ilmi, että Jumala ei ollut hylännyt ihmiskuntaa. "Sinun saamasi siunaus tulee siunaukseksi kaikille maailman kansoille". Oikeastaan alkukielessä se on:

"Ja sinussa tulevat siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä".

Tämä merkitsee: Jumala toi pelastuksen ja siunauksen ihmiskunnan tasolle, historiallisen tapahtumisen tasolle. Mutta hän asetti koko pelastavan toimintansa yhteen ihmiseen, Abramiin.

"Minä siunaan niitä, jotka siunaavat sinua ja kiroan ne, jotka sinua kiroavat".

Niin hämmästyttävää, kuin se onkin, kaikkien maailman ihmisten suhde Jumalaan riippuu

siitä, mikä on heidän suhteensa Jumalan Abramissa alkamaan pelastushistoriaan.

Sionismiako?

Jotkut suomalaiset tuntuvat ajattelevan, että tämä merkitsee sitä, että meidän pitää kaikessa puolustaa Abramian jälkeläisiä, eli Israelin kansaa ja valtiota. Silloin Jumala muka siunaa, jos rakastaa heitä, ja kiroaa, jos arvostelee Israelin politiikkaa.

Mutta ei se näin ole. Ihminen on sillä tavalla osallinen Jumalan Abramille antamasta siunauksesta, että hän etsii Jumalaa tietystä paikasta. Nimittäin *niistä kohtaamisista*, joissa Jumala otti yhteyttä Abramiin ja hänen jälkeläisiinsä. Sitä kutsutaan Jumalan *erityiseksi ilmoitukseksi*. Noissa kohtaamisissa Jumala ilmoitti erityisellä tavalla ihmiskunnalle sen, kuka hän on. *Eriyistä* tässä Abramista alkaneessa Jumalan itsensä ilmoittamisessa on se, että se pelastaa Jumalan yhteyteen ihmisen, joka seuraa sen ilmoituksen polkua loppuun asti. Eriyinen ilmoitus huipentuu nimittäin siihen, kun Jeesus Kristus, Jumalan Poika, syntyi ihmiseksi, Abramian jälkeläiseksi, ja tuli ihmiskunnan Vapahtajaksi kuolemassaan ja ylösnousemuksessaan.

Tietäkää siis, että ne, jotka uskoon perustautuvat, ovat Aabrahamin lapsia. Ja koska Raamattu edeltäpäin näki, että Jumala vanhurskauttaa pakanat uskosta, julisti se Aabrahamille edeltäpäin tämän hyvän sanoman: ”Sinussa kaikki kansat tulevat siunatuiksi.” ... Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta, kun hän tuli kiroukseksi meidän edestämme ... että Aabrahamin siunaus tulisi Jeesuksessa Kristuksessa pakanain osaksi ja me niin uskon kautta saisimme luvattun Hengen. (Gal 3:7-8, 13-14)

On Jumalalla toki toinenkin tapa ilmoittaa itsensä - *yleinen ilmoitus*. Se tarkoittaa luonnon kauneudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta saatavaa aavistusta Jumalan olemassaolosta. Tätä kutsutaan yleiseksi ilmoitukseksi siksi, että sen antama tieto Jumalasta on niin yleistä kaikkien kansojen keskuudessa.

Yleinenkin ilmoitus on tärkeää, mutta se ei pelasta ketään. Siunauksen ja pelastuksen saa seuraamalla Jumalan erityisen ilmoituksen polkua, joka alkoi Abramista ja huipentui Jeesukseen. Siksi tässä sanotaan: ”Minä siunaan ne, jotka sinua siunaavat ja kiroan ne, jotka sinua kiroavat”. Jumalasuhteen kannalta ei riitä, että ihminen yrittää elää kiltisti. Tärkeintä on, että ihminen etsii Jumalaa sieltä, missä hän haluaa itsensä ilmoittaa.

Abram uskoi, vaikka ei nähnyt ja järjen kannalta asia oli epävarma

Niin Abram lähti Herran käskyn mukaan, ja Loot lähti hänen kanssaan. Harranista lähtiessään Abram oli seitsemänkymmenenviiden vuoden ikäinen. Abram otti mukaan vaimonsa Sarain ja veljenpoikansa Lootin sekä perheiden koko omaisuuden, myös Harranissa hankitut orjat. Sitten he lähtivät kulkemaan kohti Kanaaninmaata ja saapuivat sinne (1 Moos 4-5).

Miten Abram uskalsi lähteä turvatuista oloistaan tuollaiseen älyttömään reissuun, karjalaumojensa, tavaroidensa ja perheensä jäsenten ja monien palvelijoiden kanssa? - Teksti ei kerro mitään Abramian mietteistä tai epäroinneistä. Kerrotaan vain Jumalan käsky ja lupaus ja sitten kerrotaan lyhyesti Abramian sokeasta luottamuksesta. ”Niin Abram lähti Herran käskyn mukaan”.

Usko on luottamista Jumalan antamaan lupauksen sanaan

Abram oli Jumalan sanojen objekti. Hän luotti niin sokeasti Jumalan lupaukseen ja käskyyn, että hän tuli luottamuksessaan ikäänkuin yhdistetyksi Jumalan käskyn ja lupauksen kanssa. Siksi hän jätti inhimillisesti katsoen turvatus tulevaisuuden taakseen ja astui kohti tulevaisuutta, joka näytti inhimillisesti katsoen hyvin epävarmalta. Eihän hän edes tiennyt mihin maahan hän oli menossa. Mutta hän luotti siihen, että käskyn ja lupauksen antaja olisi luotettava ja osoittaisi hänelle sen maan ja siunaisi häntä, niinkuin oli sanonut.

Aabraham on meille esimerkkinä. Jumalan erityisen ilmoituksen polun alkumetreillä kuljettiin samanlaisen uskon varassa, kuin minkä varassa meidän on täällä polun loppupäässä kuljettava. Meitä Jumala ei tosin käske lähtemään kodistamme. Mutta samoinkuin Aabrahamin, Jumala vie meidätkin sellaista tietä pitkin, jota me emme ymmärrä, joka näyttää inhimillisesti katsoen epävarmalta ja jonka seuraaminen vaatii uskaltamista, luottamusta asioihin, joita ei näe.

Kaikki järkemme puhuu sitä vastaan, että ylösnoussut Jeesus Kristus olisi muka olemassa. Onko Jumala tosiaankin muka ihan oikeasti totta? Tai jos on, niin välittääkö hän minusta? Onko edes mitään oikeaa, tai onko väärää? Kun tämä on niin epävarmaa, niin onko edes silloin syntiä, onko syntien anteeksiantamista? Inhimillisesti katsoen olisi paljon varmempaa elää ihan muuten kuin perustaa elämänsä tällaisille asioille.

Ja vielä vaikeampiinkin asioihin Jumala käskää meitä luottamaan sokeasti: Onko ylösnoussut Kristus muka oikeasti läsnä ehtoollisen viinissä ja leivässä?

Enkeli ei tule tekemään ihmettä ja todistamaan meille, että Jeesus on totta. On olemassa paljon, paljon uskonnollisuutta, jossa ihmeitä kerrotaan tapahtuvan läjäpäin, katkenneet jalat kasvavat entiselleen, kuolleitakin kuulemma herätetään evankelioimiskokouksissa ja enkelien kirkkaus vilahtelee taajaan. Mutta miksi minulle ei koskaan tapahdu tällaisia ihmeitä? Enkö usko oikein. Eikö Savonlinnan Tuomiokirkossa yleensäkin uskota oikein, kun Jumala ei näytä ihmeen poikastakaan?

Me haluaisimme ihmeitä. Mutta Jumala antaa meille pelkän sanansa. Lupauksensa Vapahtajasta Jeesuksesta Kristuksesta. Ja käskynsä rakastaa lähimmäistä. Ja näissä Jumalan sanoissa meidän on roikuttava. Niinkuin Aabraham, joka ei edes tiennyt, missä oli se maa, joka hänelle oli luvattu.

Jumala on piilossa lupauksensa sisällä. Siksi se, joka järkensä vastusteluista huolimatta luottaa Jumalan lupauksiin Kristuksesta, se kohtaa noissa lupauksen sanoissa Jumalan itsensä. Sokea luottamus Jumalan lupauksiin tekee nimittäin ihmisen sydämessään yhdistetyksi noitten lupausten kanssa. Ne lupaukset Kristuksesta ottavat ihmisen ihanalla tavalla valtaansa.

Jumala ei tahdo olla kenenkään ihmisen hallittavissa. Siksi hän antautuu tekemisiin ihmisen kanssa vain sellaisella tavalla, joka vie ihmisen hänen omien kykyjensä kannalta äärimmäiseen epävarmuuteen. Herra on salattu Jumala. Salaisuus sillekin, joka tuntee hänet uskon kautta.

Jos ihminen etsii uskossaan ihmeitä ja on niistä ylenmäärin kiinnostunut, hänen uskonsa ei

enää ole samoilla linjoilla Aabrahamin, uskomisen esikuvan kanssa. Silloin ihmeistä itsestään tulee uskon kohde. Mutta se ei ole Jumalan tahto. Jumala tahtoo, että usko on sokeaa luottamusta hänen lupauksiinsa. Silloin uskossa on kyse yhteydestä Jumalaan itseensä.

Maassa asuivat kanaanilaiset

Abram kulki Kanaaninmaan halki Sikemin seudulle, Moren tammelle asti. Siihen aikaan maassa asuivat kanaanilaiset. Herra ilmestyi Abramille ja sanoi: "Sinun jälkeläisillesi minä annan tämän maan." Ja Abram rakensi sinne alttarin Herralle, joka oli ilmestynyt hänelle. Sieltä hän siirtyi Betelin itäpuolen vuorille, ja hän pystytti telttansa niin, että Betel oli länsipuolella ja Ai itäpuolella. Hän rakensi sinne alttarin ja rukoili Herraa. Sieltä Abram siirtyi paikasta toiseen etelään Negeviin päin.

"Siihen aikaan maassa asuivat kanaanilaiset". Maa, jonne Abram Herran johdattamana saapui, ei ollutkaan vapaa. Se oli jo asutettu ja Aabraham joutui siirtyilemään koko ajan paikasta toiseen etsien karjalleen laitumia muurin ympäröimien kanaanilaisten kaupunkien ja niiden omistamien peltomaitten välistä. Abram joutui elämään Jumalan lupauksen varassa, jonka toteutumista hän ei itse nähnyt: "Sinun jälkeläisillesi minä annan tämän maan".

Mutta ei silti Abraminkin usko Jumalan lupaukseen ollut tyhjää tai sellaista, ettei hän olisi saanut siitä mitään itselleen. Tästä kertoo se, että hän rakensi Herralle alttarin Moren tammen lähelle. Ja hän huusi Herraa avukseen nimeltä.

Abramin usko ei ollut vain tapa. Hänellä oli yhteys tosi Jumalaan. Hän tunsu Herran nimeltä ja pystyi huutamaan häntä avukseen. Abram ei huutanut tyhjyyteen. Siellä Abraminkin rukoushuutoa vastapäätä oli oikeasti olemassa Herra, maailman ja Abraminkin Luoja. Ja hän kuuli rukouksen, oli läsnä ja hyväksyi Abraminkin alttarin yhteyden paikaksi, jossa Kaikkivaltias Jumala ja pieni ihminen kohtasivat.

Tämäkin on esikuvana meille. Kun uskomme Kristukseen, että hän on noussut kuolleista, että hän on olemassa ja on minun Vapahtajani ja pitää minusta huolen, niin se on sokeaa uskoa ja järjen kannalta epävarmaa, niinkuin Abraminkin usko. Mutta silti se on oikeaa uskoa ja se kohdistuu oikeaan Jumalaan, vaikka ihmeitä ei näy. Siksi meidänkin sydämeemme rakennetaan tällaisessa uskossa alttari Herralle. Sokean uskon kautta Jeesukseen meidän sydämeistämme tulee kohtauspaikka, jossa elävä Jumala ja pieni ihminen kohtaavat ja jossa Jumalan nimeä huudetaan avuksi sillä tavalla, että hän on läsnä ja kuulee huudon.